ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.1.2017 г.
COM(2017) 24 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

в съответствие с член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета

1. КОНТЕКСТ

С писмо, заведено в Комисията на 22 февруари 2016 г., Словакия поиска разрешение да приложи мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС. В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС, с писмо от 4 ноември 2016 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Словакия искане. С писмо от 7 ноември 2016 г. Комисията съобщи на Словакия, че разполага с пълната информация, необходима за разглеждане на искането.

В съответствие с член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (наричана по-долу „Директивата за ДДС“) Съветът, произнасяйки се с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да въведе специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел опростяване на процедурата по събиране на ДДС или предотвратяване на определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Тъй като тази процедура предвижда дерогации от общите принципи, приложими по отношение на ДДС, в съответствие с установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз такива дерогации следва да бъдат ограничени по обхват и да бъдат съизмерими с целите.

Съгласно член 193 от Директивата за ДДС като правило лице — платец на ДДС на данъчните органи, е данъчно задълженото лице, което доставя стоките. Целта на дерогацията, поискана от Словакия, е отговорността за плащане на ДДС за определени продукти, по-специално някои месни продукти, живи животни от рода на едрия рогат добитък, свине и домашни птици, да бъде прехвърлена на данъчно задължените лица, които получават доставките (така наречения механизъм за обратно начисляване). Тези стоки, посочени в искането на Словакия, са изброени подробно в точка 3.

Според Словакия значителен брой стопански субекти в посочените търговски отрасли отклоняват данъци, като не плащат ДДС на данъчните органи след продажбата на продуктите. Тези техни клиенти обаче, които са данъчно задължени лица с право на приспадане на данъчен кредит и на които е издадена редовна фактура, запазват правото си на приспадане на начисления данък.

Поради това Словакия би желала да прилага механизма за обратно начисляване и по този начин да премахне възможността за извършване на измама, тъй като без начисляване на ДДС потенциалният „липсващ търговец“ няма да бъде в състояние да задържи ДДС, получен от клиента му. Данъчно задълженият получател, доколкото е данъчно задължено лице с пълно право на приспадане на данъчен кредит, ще декларира и приспада ДДС в една и съща данъчна декларация. Това би довело до предотвратяване на този вид измами и съответно на допълнителни загуби.

2. ОБРАТНО НАЧИСЛЯВАНЕ

Съгласно член 193 от Директивата за ДДС лице — платец на ДДС, е данъчно задълженото лице, доставящо стоките или услугите. Целта на механизма за обратно начисляване е това задължение да премине към данъчно задълженото лице — получател на доставките.

Измама с липсващ търговец е налице, когато след продажбата на продуктите си търговците не плащат ДДС на данъчните органи. В най-крайните проявления

на такова отклонение от данъчно облагане едни и същи стоки или услуги се препродават неколкократно чрез „верижна схема“ (която включва търговия със стоки или услуги между държави членки), без да се плаща ДДС на данъчните органи. Установено е, че при механизма за обратно начисляване се премахва възможността за използване на тази форма на отклонение от данъчно облагане, тъй като за лице — платец на ДДС, се определя получателят на стоките или услугите.

3. ИСКАНЕТО

Словакия иска, по силата на член 395 от Директивата за ДДС, Съветът, като действа по предложение на Комисията, да разреши на Словакия да прилага специална мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС по отношение на прилагането на механизма за обратно начисляване във връзка с доставките на следните стоки:

Код по КН[1]	Продукт
ex 0201	Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени — само меса от домашни животни от рода на едрия рогат добитък
ex 0202	Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени — само меса от домашни животни от рода на едрия рогат добитък
ex 0203	Меса от животни от рода на свинете, пресни, охладени или замразени — само меса от домашни животни от рода на свинете
ex 0207	Меса и карантии, годни за консумация, от домашни птици от № 0105, пресни, охладени или замразени — само меса и карантии, годни за консумация, от домашни птици
ex 0102	Живи животни от рода на едрия рогат добитък — само домашни живи животни от рода на едрия рогат добитък
ex 0103	Живи животни от рода на свинете — само домашни живи животни от рода на свинете
ex 0105	Живи домашни петли, кокошки, птици от видовете *Gallus domesticus*, патици, гъски, пуйки и токачки — само домашни живи птици

[1] Код по Комбинираната номенклатура, установена с Регламент (ЕИО) № 2658/87

4. СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

Когато Комисията получава искания по член 395, тя ги разглежда с цел да се увери, че са изпълнени основните условия за тяхното удовлетворяване, т.е. дали предложената специална мярка опростява процедурите за данъчно задължените лица и/или за данъчната администрация, както и дали с предложението се предотвратяват определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. В този смисъл Комисията винаги действа, като прилага ограничен и предпазлив подход и по този начин се стреми да гарантира, че дерогациите не накърняват действието на общата система на ДДС, ограничени са по своя обхват, действително са необходими и са съизмерими с целта.

Следователно всяка дерогация от системата за плащане на части може да се използва само в краен случай и като спешна мярка и трябва да дава гаранции за необходимостта и изключителния характер на предоставената дерогация.

В този контекст следва да се припомни, че в политиката на Комисията е заложено дерогации във връзка с механизма за обратно начисляване да се предвиждат само когато са изпълнени едновременно няколко условия: засегнатите стоки не могат да достигнат до крайния потребител, слаб данъкоплатец се заменя с надежден такъв, не съществува риск от прехвърляне на измамите към търговията на дребно или към други държави членки, които не използват механизма.

На първо място, становището на Комисията е, че естеството на въпросните различни стоки, така както са изброени, позволява проверки и ревизии чрез общоприети средства, без да е необходимо да се въвежда механизъм за обратно начисляване. В този контекст се прави позоваване на предишно искане за свиневъдството и фуражната промишленост, в което се съдържат някои продукти, които са обхванати и от настоящото искане (COM(2013)148 от 19.3.2013 г. (в отговор на искане от Унгария)) (за подобни съобщения вж. напр. COM(2014)229 от 22.4.2014 г. („захар“ (Унгария)), COM(2014) 623 от 10.10.2014 г. („скъпоценни камъни“ (Естония)).

Освен това поне някои от изброените продукти може да са предназначени за лично потребление и следователно прехвърлянето на цялата отговорност за плащане на ДДС на последното звено от веригата би увеличило рисковете. Както вече бе отбелязано по отношение на стоките от селскостопанския сектор, налице е изместване на измамите към други държави членки.

Що се отнася до конкретната ситуация, въз основа на предоставената от Словакия информация изглежда, че един от основните проблеми се дължи на назначаването на ненадеждни (подставени) лица на важни длъжности в уличени в измама дружества, с които е невъзможно да се постигне сътрудничество или с които е дори трудно да се установи контакт. Въпреки това не изглежда, че прилагането на механизма за обратно начисляване би било най-подходящата мярка за справяне с този проблем.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на горепосочените доводи Комисията не може да приеме отправеното от Словакия искане.